

her maa og ikke kunne gaa til at kræve store Ofre af Staten. Det forekommer mig, at her, hvor der er Tale om en enkelt Samfundsklasse, kunne vi ikke stille betydelige Fordringer til Staten. Her maa vi være paa det rene med, hvad ogsaa den højtærede Landbrugsminister udtalte, at det er den hele Ordning, som i sig selv skal bringe Fordelene, naturligvis ved Statens Medvirkning og ved Statsmagtens Støtte, men uden at der kræves betydelige finansielle Ofre fra den Side. Jeg skal med disse Ord tillade mig at anbefale Forslaget til hurtig Fremme i det høje Ting.

H. Rasmussen: Da vi i Samlingen 1908—09 havde Spørgsmaalet om Revision af Husmandsloven til Behandling her i Tinget, og der om denne Sag blev nedsat et Udvalg, stilledes der fra Socialdemokraternes Side under denne Udvalgsbehandling Ændringsforslag, sigtende til at skabe et bredere Grundlag for den Virksomhed, det offentlige har iværksat i Retning af at komme Landarbejdere og dermed ligestillede til Hjælp med Hensyn til Adgangen til Dyrkningen af dansk Jord. Efter vor Opfattelse var det nødvendigt at faa det Grundlag, hvorpaa man her virker, gjort noget bredere. Vi stillede derfor bl. a. Forslag om at indføre offentligt Fæste, idet vi mente, det vilde have sin Betydning, at der blev givet Adgang til andre Besiddelsesformer end de hidtil anvendte. I Forbindelse hermed stillede vi Ændringsforslag om at udvide Retten til Ekspropriation af Jord. Det lykkedes imidlertid ikke den Gang at samle tilstrækkelig Tilslutning til disse Ændringsforslag; hverken Flertallet eller Landbrugsministeren vare tilbøjelige til at gaa ind paa dem. Man hævdede, at det var urigtigt at fravige de Principper, der laa til Grund for den gældende Lov. Under Hensyn hertil og under Hensyn til, at der ikke kunde vindes Tilslutning til vore Forslag, tog vi Ændringsforslagene tilbage, idet man fra Flertallets og Landbrugsministerens Side stillede i Udsigt, at man vilde gaa med til at lade disse specielle Spørgsmaal overveje i en særlig Kommission.

Vi trak ikke den Gang vore Ændringsforslag tilbage, fordi vi havde den Opfattelse, at de vare uanvendelige i det praktiske Liv, vi havde fremdeles den Opfattelse, at Vedtagelsen af vore Forslag vilde have bragt os et betydeligt Skridt videre paa det paagældende Omraade. Men da vi ikke kunde komme nogen Vegne med Forslagene, sluttede vi os til

den i Udvalget fremsatte Tanke: at lade Spørgsmaalet overveje i en Kommission. Jeg har siden da adskillige Gange haft Lejlighed til at lyse efter denne Kommission. Der er ikke gaaet saa kort Tid siden, og først nu have vi Forslag foreliggende i saa Henseende. Da vi imidlertid nu have faaet Forslaget forelagt, kan jeg kun paa mit Partis Vegne anbefale at vedtage det og vedtage det snarest muligt.

Jeg skal lige saa lidt som det ærede Medlem fra Grenaa (Pedersen-Nyskov), der talte paa Venstres Vegne, komme ind paa en nøjere Udredning af de Opgaver, der stilles denne Kommission. De to af de nævnte Opgaver ere dem, jeg alt har berørt, idet jeg pegede paa de Ændringsforslag, som vi i sin Tid stillede med Hensyn til Ekspropriationsspørgsmaalet og Spørgsmaalet om offentligt Fæste. Der er kommet en tredje Opgave med, som blev omtalt af det ærede Medlem fra Grenaa, nemlig Overvejelsen af Spørgsmaalet om Landbrugets Kreditforhold. Jeg indrømmer det ærede Medlem fra Grenaa, at det er et saa stort og vigtigt Spørgsmaal, at det kan have sin Betydning at faa det overvejet i en Kommission, og jeg skal ikke paa nogen Maade udtale mig imod, at det finder Sted. Med Hensyn til den Opgave, som er nævnt under Punkt b.: Former for Adgang til Brug af Jord, som er i offentligt Eje, vil jeg spørge den højtærede Minister, om det er hans Opfattelse, at der ved Udtrykket „Jord, som er i offentligt Eje“, menes, at man kun for den Jords Vedkommende, som i Øjeblikket er i offentligt Eje, vil gaa ind paa Tanken om at give Adgang til offentligt Fæste, eller om det er hans Opfattelse, at man vil gaa ind paa den Tanke, som jeg gerne vil have skulde være raadende i dette Forhold, at Overvejelsen ogsaa maa kunne gælde Jord, som kommer i offentligt Eje ved Ekspropriation. Jeg tillægger dette Spørgsmaal ikke ringe Betydning. For mig staaer det saaledes, at det vilde være ret uheldigt, ret betænkeligt, at det offentlige giver sig til at ekspropriere Jord, som skal overgaa i privat Eje, og som det maaske i Tidens Løb atter kan blive nødvendigt for det offentlige at ekspropriere. Jeg vil henstille til den højtærede Minister at udtale sig om dette Spørgsmaal, saa at vi kunne faa Klarhed derover.

I øvrigt skal jeg blot henstille til den højtærede Minister, at han, naar Loven bliver vedtagen, hvad jeg haaber, den vil blive inden ret lang Tid, og han skal i